

Handläggare
Marie Lindström
Kansli- och utredningsavdelningen

Diarienummer
2015KOFN/0157

Kultur- och fritidsnämnden

Motion: Gör Värmdö till en fristadskommun åt förföljda konstnärer/författare

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår Kommunfullmäktige att motionen avslås.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna (MP) föreslår i en motion att kommunfullmäktige ska besluta att Värmdö kommun blir en fristadskommun för förföljda konstnärer/författare¹. ICORN och de städer, kommuner och regioner som är fristäder bedriver en viktig verksamhet för enskilda konstnärer och deras familjer, men även för yttrande- och pressfriheten. Ett medlemskap i ICORN och att erbjuda en konstnär skydd i en kommun kräver dock ett ekonomiskt och personellt engagemang som för närvarande inte kan tillgodoses. I kommunen pågår bland annat arbetet med kulturhuset i Gustavsbergs hamn, ett projekt som kräver stora arbetsinsatser och engagemang av anställda inom kultur- och fritidsavdelningen.

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna (MP) föreslår i en motion att kommunfullmäktige ska besluta att Värmdö kommun blir en fristadskommun för förföljda konstnärer/författare.

Ärendebeskrivning

Fristädernas internationella medlemsorganisation ICORN är ett samarbetsnätverk som bildades 2006 av några europeiska städer och har sin bas i Stavanger. ICORN upprättar en lista på förföljda konstnärer som kan erbjudas fristad hos någon av de anslutna städerna. Konstnärer kan ansöka om att bli uppsatta på listan. Förra året mottog nätverket drygt 70 ansökningar, varav den stora majoriteten kom från Syrien. Mellan 15 till 20 personer kan årligen erbjudas en fristad i de 15 länder som i dagsläget tar emot

¹ Med fristadsförfattare i den traditionella meningen avses författare av skönlitteratur, poesi, barnböcker och faktaböcker men även manusförfattare, översättare, redaktörer, journalister, bloggare och tecknare. Sedan 2013 verkar Kulturrådet, på regeringens uppdrag, för att fristadsrörelsen breddas till att omfatta andra konstformer och utsatta kulturskapare.

fristadskonstnärer.

ICORN har sexton svenska medlemmar varav fjorton tar emot fristadskonstnärer. När en stad har beslutat sig för att bli fristad kan staden/kommunen ansöka om medlemskap i ICORN. ICORN utgörs alltså av fristäderna och bygger på samarbetet dem emellan.

Fristadsarbetet går ut på att säkra yttrandefriheten och allas globala rätt att få sina synpunkter framförda i offentliga sammanhang. Konstnären får en fristad under två år för att leva och fortsätta sitt arbete i trygghet. Den kommun eller stad som erbjuder sig att bli en fristad har i huvudsak det ekonomiska och praktiska ansvaret för sin gäst.

Koordinator

Den stad/kommun som blir fristadskommun ska avdela en kontaktperson, en koordinator, som har i uppgift att integrera konstnären i kommunens kulturliv och förmedla kontakter med sociala och kollegiala nätverk. Koordinatorerna är också kommunens representant i den internationella samarbetsorganisationen ICORN. Koordinatorerna i de svenska fristäderna brukar träffas minst en gång om året.

Vilka resurser krävs?

Fristaden förbinder sig, genom avtal med ICORN, att stå för fristadskonstnärens bostad samt ett månatligt stipendium under fristadsperioden. Följande poster bör man räkna med när man budgeterar för fristadsprogrammet:

- Stipendium rekommenderas på ca 10 tkr/månad eller 14tkr/månad om fristadskonstnären kommer med familjemedlem.
- Hyra av lägenhet, samt el, bredband, tv-avgifter, telefon.
- Resa till och från landet.
- Medlemskap i ICORN, 2 000 euro/år.
- Kostnad för årsmöte i ICORN, samt resa och uppehälle för konstnären och koordinatören.
- Övriga resor, seminarier, kurser.
- Arbetstid för koordinator och eventuell extern resurs, totalt ca 20-25% tjänst.
- Administration och övriga internkostnader hos kommunen ingår vanligtvis inte i budgeten.

Finansiering

Grundfinansiering kommer i regel från respektive kommuns kommunstyrelse via kulturnämnden och brukar uppgå till ca 300 tkr. Därtill kommer arbetskostnader för koordinator och vissa resor. Man kan söka stöd från Kulturrådet för översättningar, arrangemang, seminarier eller liknande.

Bedömning

ICORN och de städer, kommuner och regioner som är fristäder bedriver en viktig verksamhet för enskilda konstnärer och deras familjer, men även för yttrande- och pressfriheten. Ett medlemskap i ICORN och att erbjuda en konstnär skydd i en kommun kräver dock ett ekonomiskt och personellt engagemang som för närvarande inte kan tillgodoses. I kommunen pågår bland annat arbetet med kulturhuset i Gustavsbergs

hamn, ett projekt som kräver stora arbetsinsatser och engagemang av anställda inom kultur- och fritidsavdelningen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för medborgarna.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansli- och utredningsavdelningen i samarbete med kultur- och fritidsavdelningen.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Motion (MP): Gör Värmdö till en fristadskommun åt förföljda konstnärer/författare	Biläggs

Sändlista för beslutsexpediering

KF

Pia Andersen
Chef kultur- och utbildningssektorn

Fredrik Nornvall
Kultur- och fritidschef